

Fra: Espen Sørås[Espen.Soras@halden.kommune.no]
Dato: 21.09.2018 09:14:59
Til: postmottak; Anneli Nesbakken
Tittel: VS: Brekke Sluser - kommuneplan

Kan vi få denne inn i saksmappa for kommuneplan.

ES

Fra: Vidar Østenby [mailto:vidar.ostenby@marker.kommune.no]
Sendt: 21. september 2018 08:06
Til: Espen Sørås <Espen.Soras@halden.kommune.no>
Kopi: Gina Finsrud <Gina.Finsrud@halden.kommune.no>; Steinar Fundingsrud <steinar@haldenkanalen.no>
Emne: Brekke Sluser - kommuneplan

Hei

Viser til annonsert frist for å komme med innspill til rullering av Halden kommunes kommuneplan, og mulighet for å sende inn innspill etter denne.

Bakgrunnen for innspillet er at Regionalpark Haldenkanalen har engasjert seg i utvikling av området ved Brekke Sluser, da dette er en av de viktigste besøkpunktene i hele Haldenkanalen. Snøhetta Arkitekter ble engasjert til å se på området, og det ble gjennomført en workshop med bred deltakelse fra grunneiere, kommune, næringsliv og andre aktører. Vedlagt oversendes utarbeidet utviklingsplan for området, samt et forprosjekt der en vurderer mulighetene for å etablere klatreaktiviteter i området.

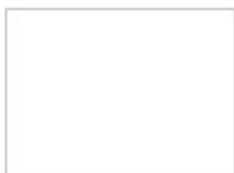
I gjeldende kommuneplan er hele området på land avsatt som LNFR-område i eksisterende kommuneplan, med svært begrensede muligheter for utvikling.

Slik vi oppfatter Halden kommune så kreves det omfattende søknader om dispensasjon for å kunne etablere noe mer enn det som finnes på området, noe som vil kunne gjøre planlagte tiltak vanskelig å gjennomføre.

Brekke er ett av slusestedene i kanalen, og den høyeste sammenhengende slusertrapp i Europa. I tillegg har Østfold Energi kraftproduksjon og omfattende installasjoner i området. Det virker derfor urimelig at området skal ha arealbruksformål LNFR, og vi anbefaler at Halden kommune vurderer arealformålet ved rullering av planen.

Med hilsen

Vidar Østenby
Haldenkanalen Regionalpark
+47 922 40 932
www.visithaldenkanalen.no
www.haldenkanalen.org

Prosjektrapport forprosjekt undersøkelse av muligheter for klatreaktiviteter på Brekke sluser

Klatring På Grensen AS har høsten 2017 kjørt en forundersøkelse for å finne en løsning med klatreopplevelser ved Brekke sluser i oppdrag for Regionalpark Haldenkanalen.

Området er grundig gjennomgått og klatret. Fjellet er kontrollert og det er funnet 3 ruter til en Via Ferrata i stigende vanskelighetsgrad. Rutene er ikke sjekket av en geolog ennå pga. manglende økonomi i prosjektet.

Bildet viser Via Ferrata, jernbøylor i fjellet og sikringsvaier som klatreren er festet til.

Bildet viser en zipline. Gjesten kjører på en vaier med en rulle.

Prosjektrapport forprosjekt undersøkelse av muligheter for klatreaktiviteter på Brekke sluser

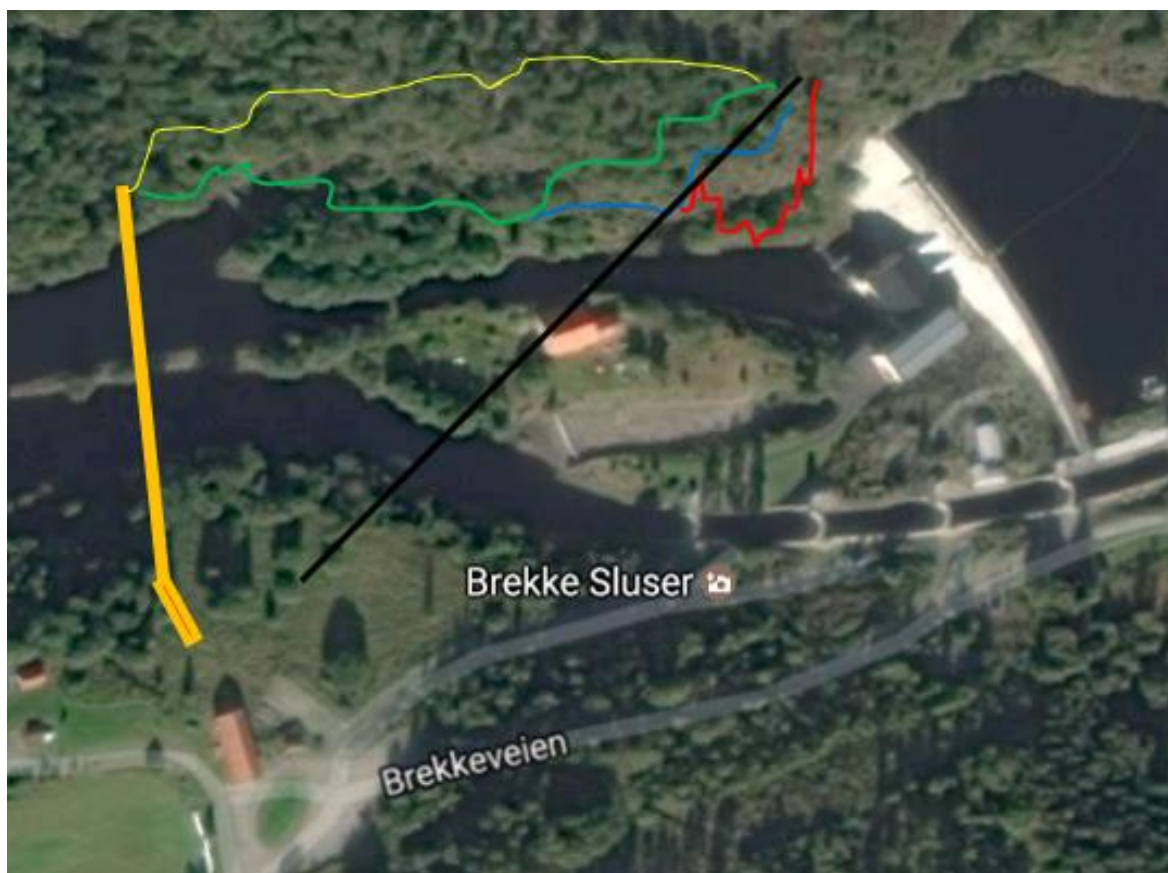
Løsningsbeskrivelse

Deler av låven ved startpunkt gjøres om til kiosk med kasse med utlevering av utstyr. Det bygges terrasse utenfor for gjester som vil vente på de klatrende og klatrende som vil «belønne seg selv» etter økten etc.

Gjestene deles i grupper med guide og går samlet på de ulike rutene.

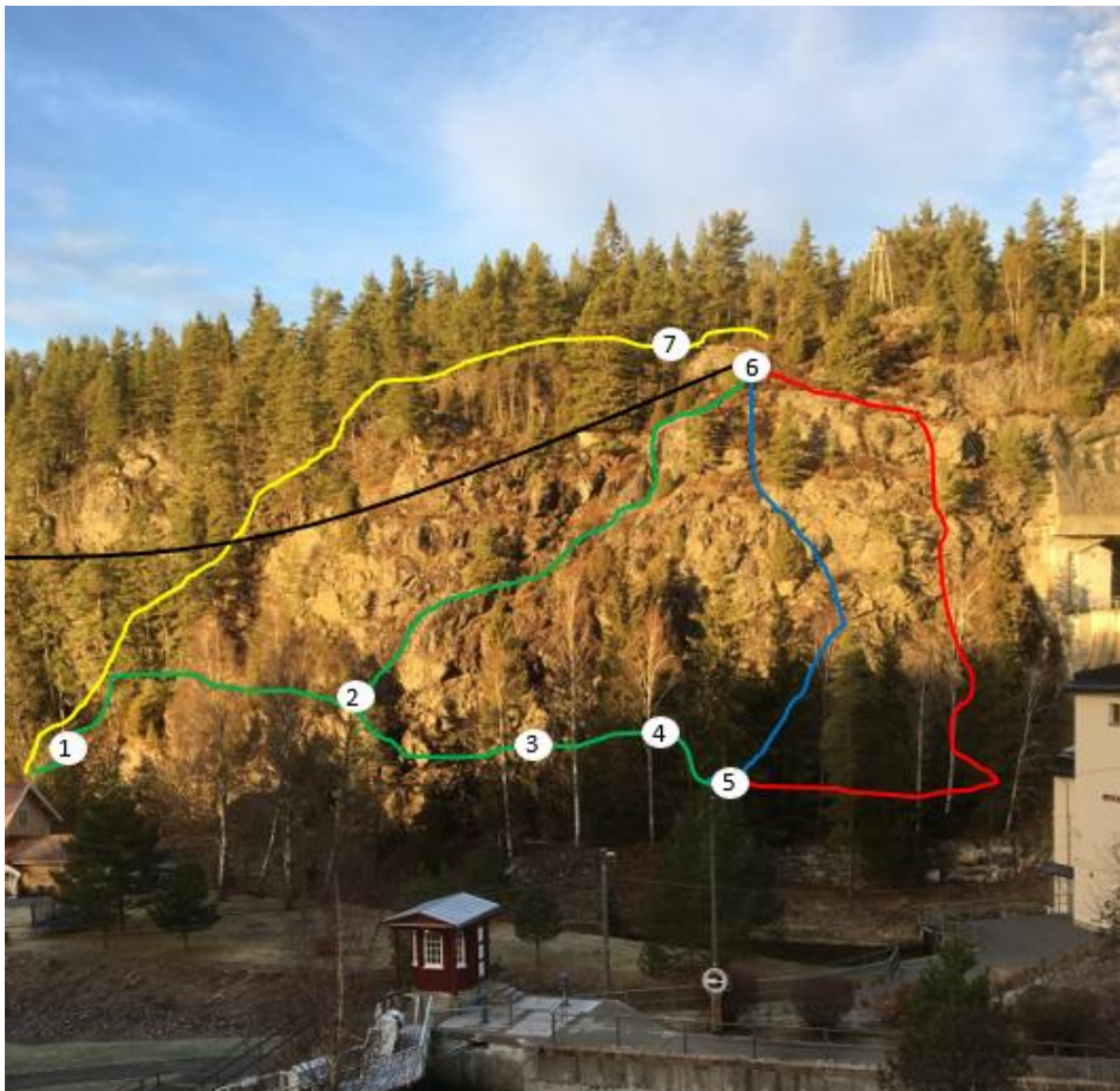
Det bygges en Nepalesisk hengebro ca, 150 meter lang, 15 meter over kanalen. Denne er kun til bruk for gjester som skal gå Via Ferrataen. Gjestene er sikret over broen. Broen blir en attraktivitet i seg selv med flott utsikt opp og ned kanalen.

Når gruppen har gått over vannet når de selve Via Ferraten i fjellet. Alle 3 rutene starter med lett traversering bortover i retning slusene. Avhengig av hvilken tur man klatrer vil rutene skille seg. Grønn rute er den enkleste og egner seg for de som ikke har klatrert før eller familier med barn ned til 10 år. Blå og rød rute er for mer avanserte. Her er kravet 12 år. Totalt er det ca. ½ km. Med ruter. Vanlig klatretid er ca. 1 time. Når man ankommer toppen kan man velge å kjøre en 250 meter lang zipline som er hele 80 meter høy. De som ikke ønsker dette kan gå tilbake gul rute og over brua motsatt vei.

Prosjektrapport forprosjekt undersøkelse av muligheter for klatreaktiviteter på Brekke sluser

1. Start ved utslippshullet, her anlegges en «Monkey Brigde»
2. Startpunkt grønn rute
3. Passering under «Trollhodet»
4. Passering på innsiden under «fossen»
5. Startpunkt blå rute og rød rute. Skillepunkt.
6. Start zipline
7. Rute tilbake

Prosjektrapport forprosjekt undersøkelse av muligheter for klatreaktiviteter på Brekke sluser

Monkey Brigade

Klatreutfordring over utslippshullet.

Prosjektrapport forprosjekt undersøkelse av muligheter for klatreaktiviteter på Brekke sluser

Trollhodet

Spektakulær fjellformasjon

Prosjektrapport forprosjekt undersøkelse av muligheter for klatreaktiviteter på Brekke sluser

Toppen

Fantastisk utsikt

Prosjektrapport forprosjekt undersøkelse av muligheter for klatreaktiviteter på Brekke sluser

Prosjektrapport forprosjekt undersøkelse av muligheter for klatreaktiviteter på Brekke sluser

Prosjektrapport forprosjekt undersøkelse av muligheter for klatreaktiviteter på Brekke sluser

Snøhetta

Brekke sluser
Fase 2

Videreutvikling av Sluseanlegget

Innhold

Brekke sluser – Fase 2

1. Introduksjon
2. Å finne stedet
3. Triangulering på overordnet og lokalt nivå
4. Inndeling av området
5. Strakstiltak
6. Fremtidige muligheter
7. Faseinndeling av tiltak
8. Anbefalingskart
9. Delområder
 - 9.1 Delområde A
 - 9.2 Delområde B
 - 9.3 Delområde C

Haldenkanalen

regionalpark

Brekke Sluser – Fase 2

Snøhetta har på oppdrag for Marker kommune utarbeidet en mulighetsstudie og en serie anbefalinger for utvikling av Brekke sluser som innfallsport til Haldenvassdraget.

Denne rapporten oppsummerer tiltak og anbefalinger til tiltak på kort sikt, mellomlang sikt og lang sikt. Rapporten er ment som et første oppspill til dialog, og ingen av tiltakene er per i dag omsøkt eller diskutert med de nødvendige instanser eller interessenter.

Snøhetta anbefaler å gå i gang med strakstiltak som landskapspleie og fjerning av vegetasjon umiddelbart etter dialog med relevante aktører. Dette vil, med relativt beskjeden innsats, løfte opplevelsen ved ankomst til området, da man vil se anlegget som helhet umiddelbart etter adkomst.

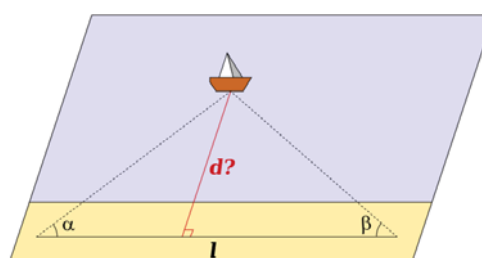
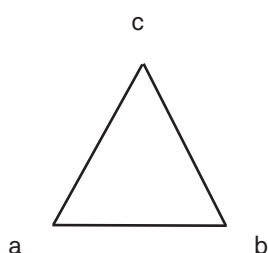
Videre anbefaler vi å tilrettelegge for ubetjente aktiviteter på området, som eksempelvis utsetting av mark-fiskestenger og tilrettelegge for bading. Vi anbefaler å lokalisere tilbudene i et “triangulert” mønster, det vil si at den ene aktiviteten leder deg videre til den neste, slik at aktivitetene til sammen forsterker hverandre og underbygger totalopplevelsen.

Dersom aktivitetene viser seg å være en suksess vil en på lengre sikt kunne utvide tilbudet ytterligere med besøkssenter og aktiviteter som krever fast betjening.

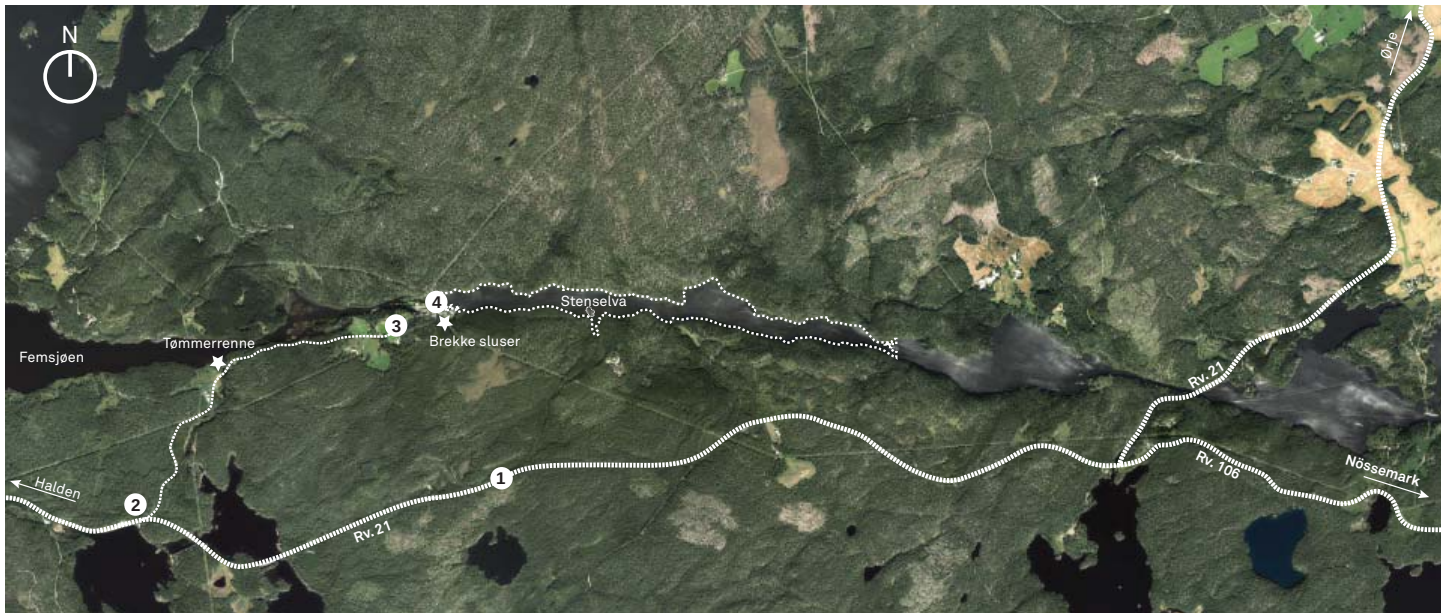
Gjennom arbeid i fase 1 kom vi frem til et felles konseptgrunnlag for Brekke. Fase 2 går ut på å videreutvikle konseptet “triangulering” slik at konseptet tilpasses stedet og at det forhåpentligvis kan gi svar på noen av de spørsmålene som ble stilt i løpet av workshopen.

“Triangulering kan bli brukt for å finne avstanden fra land til båten. (som et eksempel). Observatøren i punktet a beregner vinkelen mellom land og skipet, og observatøren i b gjør det samme. Hvis lengden l er kjent, så kan trigonometri dermed brukes for å finne d” Ref. Wikipedia

Å finne stedet

Samtidig som anlegget på Brekke sluser utvikles er det viktig med informasjon om at stedet finnes. Jo mer tilgjengelig denne informasjonen er, jo større sannsynlighet er det for flere besøkende. Informasjonen bør være tydelig på fire nivåer:

1) Utenfor stedet

Dette kan være på internett, i turistbrosjyrer og med skilting langs hovedveien.

2) Avkjøring fra hovedvei

Dagens rasteplass bør utformes som en portal til anlegget med god informasjon om tilbud og aktiviteter. Utplassering av en gammel kanalbåt kan være en tydelig og intuitiv markering av avkjøringen til Brekke.

3) Parkeringsplassen

Plassen bør være mer enn et sted hvor du setter fra deg bilen. Dette er førsteinntrykket, og en ryddig situasjon med skilting, benker og informasjon bør markere starten på besøket.

4) Selve anlegget

Et system av skilt bør markere en utvalgt rute gjennom anlegget. Videre bør informasjonstavler opplyse om rekreasjonsmuligheter i området.

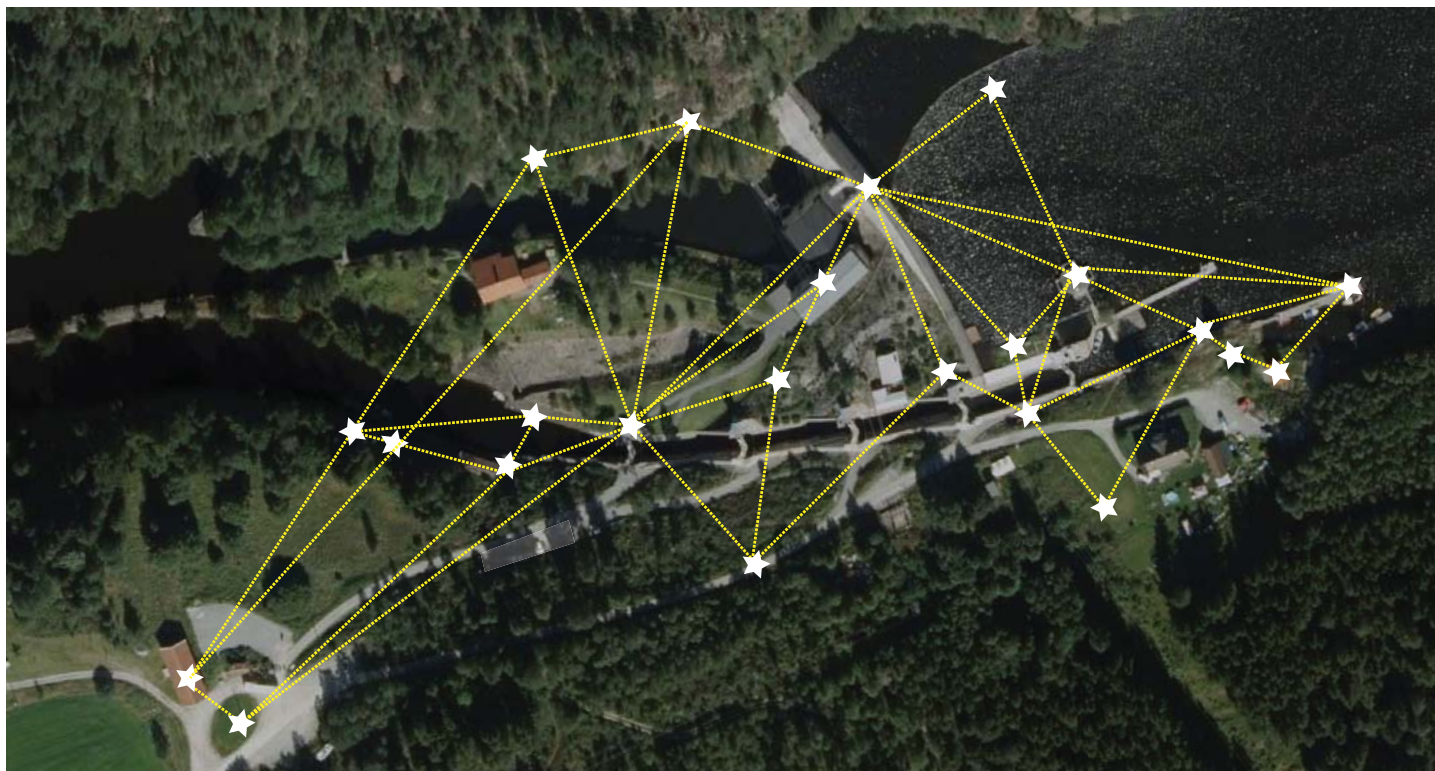
Det ligger et stort besøkspotensial i tydelig markedsføring av slusene allerede ved avkjøringen fra Riksvei 21. Illustrasjonen over viser en kanalbåt utplassert på rasteplassen. En slik attraksjon vil tydelig gjøre folk klar over Brekke sluser.

Trianguleringsprinsippet på overordnet nivå

Stenselva er et fantastisk utgangspunkt for kano, kajakk og stand up padling. Telt, båtplasser og mulighet for kano opplag bør etableres og markeres på kart. Muligheten for å padle inn til Krappeto bør synligjøres og destinasjonen har stort potensiale for tilbud som overnatting eller servering i framtiden.

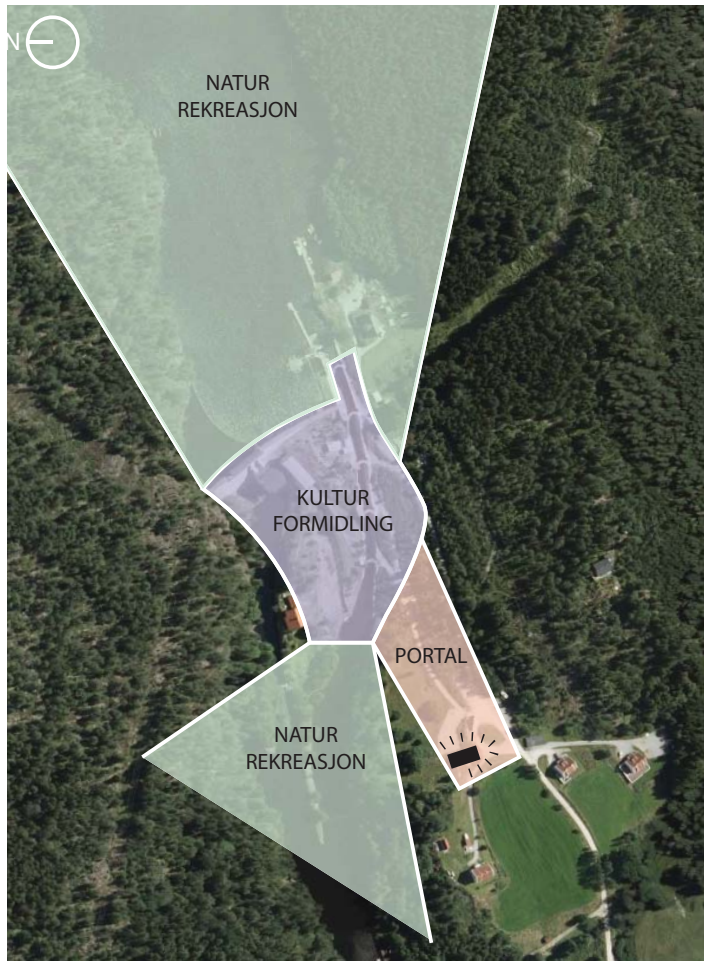
Trianguleringsprinsippet på lokalt nivå

Ved triangulering på lokalt nivå menes tilrettelegging for aktiviteter i nærheten til hverandre. Dersom flere aktiviteter skjer på samme sted vil opplevelsen forsterkes og føles rikere. Det er også viktig med synlighet slik at besøkene ledes fra en aktivitet til en annen.

Inndelig av området

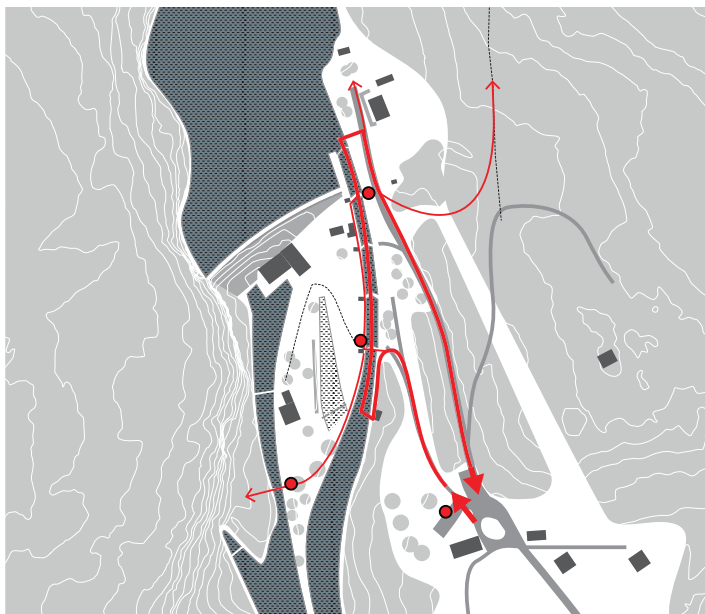
En tydelig inndeling av anlegget kan være et nyttig verktøy når anlegget utvikles fremover. Hjertet av anlegget er et kulturhistorisk sluseanlegg og formidling av dette bør være hovedprioritet. Samtidig er anlegget omringet av fantastiske rekreasjonsmuligheter som bør forsterkes. Låven og parkeringsplassen bør sees som en felles portal til både de kulturhistoriske og rekreative aktivitetene på stedet.

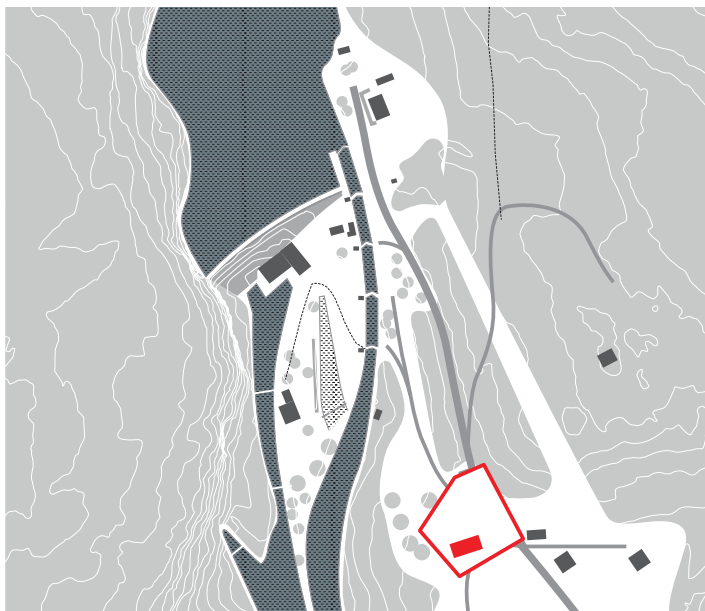
Strakstiltak

Brekke sluser må synliggjøres. I dag gror anlegget igjen. Brede siktelinjer fra parkeringsplassen må opprettholdes, og det kan med fordel etableres flere utsiktspunkter med siktlinjer hvor vegetasjonen holdes nede.

En «historisk rute» bør markeres med skilt, og tydelig føre folk på en rundtur gjennom anlegget. Skilting og informasjon bør følge denne og være utført i henhold til en designmanual. Fra denne ruten bør informasjon lede ut til øvrige rekreasjonsmuligheter på stedet.

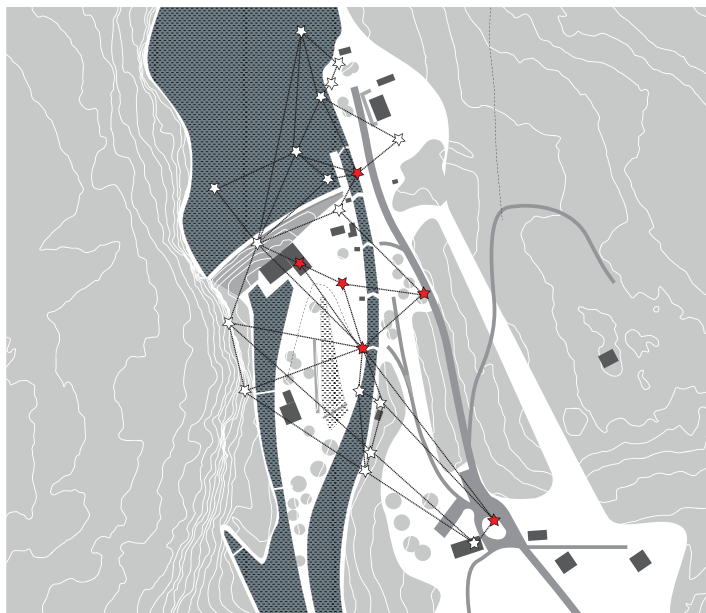

Parkeringsplassen bør utvikles til en velkomstplassform. I første omgang handler dette om å rydde opp i dagens situasjon, markere biloppstillingsplasser og kante grusflaten slik at området fremstår som en forside verdig anlegget.

Det ligger et stort potensiale i å på sikt utvikle låven til å huse informasjon, utleie av utstyr, doer, dusjer og annen service, og til å bli nettopp den HUBen som er omtalt i konseptfasen.

Fremtidige muligheter på Brekke

Formidling på stedet

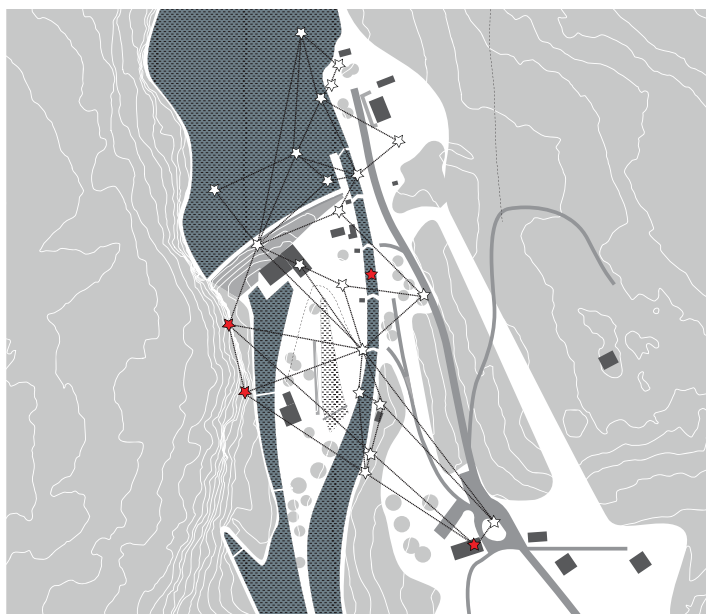

Konsekvent bruk av designmal for skilt og informasjonstavler vil fremme formidlingen av anlegget. Det finnes et mangfold av historiske bilder fra slusene. Til sammen vil glimt av historien, presentasjon av båtene og oversikt over stedets rekreasjonstilbud, gi besøkene et godt grunnlag for en rik opplevelse på Brekke Sluser.

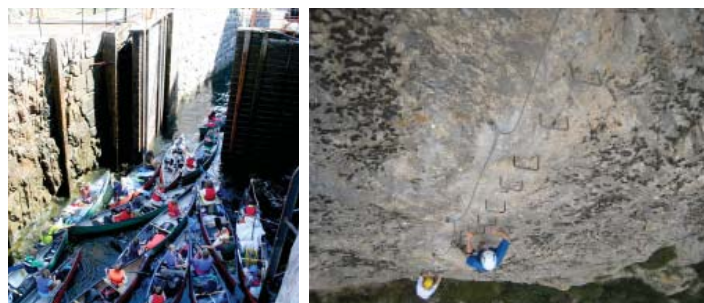

I tillegg ligger et stort potensiale i guidede turer inne i kraftstasjonen. Kraftstasjonen vekker oppsikt og arrangererte turer inne i bygget vil bidra til å øke mangfoldet av tilbud på Brekke.

Opplevelser i høyden

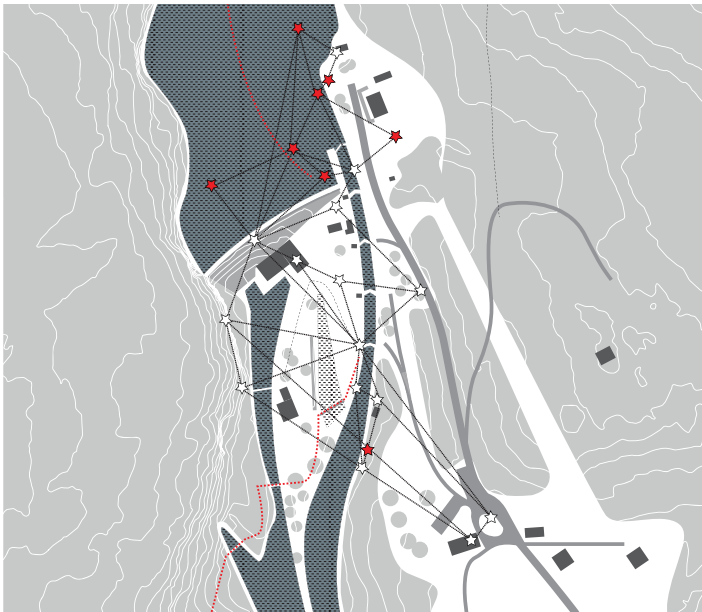
Ekstremsport i lavterskelformat blir stadig mer populært. Veggene på demningen og fjellskrenten i nord danner et godt grunnlag for en fremtidig Zipline og Via Ferrata muligheter. Klatring på grensen har allerede vist interesse for å drifte et Via Ferrata anlegg på Brekke. Dette er en stor mulighet for å gi stedet en ny attraksjon. Dette er kun et innspill til stedets utvikling og det skal bemerkes at det ikke ligger noen

binding til disse innspillene. Det er heller ikke kommet så langt at det er startet noen politisk prosess på innspillene.

Slusene er også utgangspunkt for ekstreme opplevelser i seg selv. Muligheten som ligger i at alt kan sluses bør videreutvikles slik at det blir synlig at besøkende kan sluses på flere måter enn gjennom passasjerbåter.

Rekreasjon

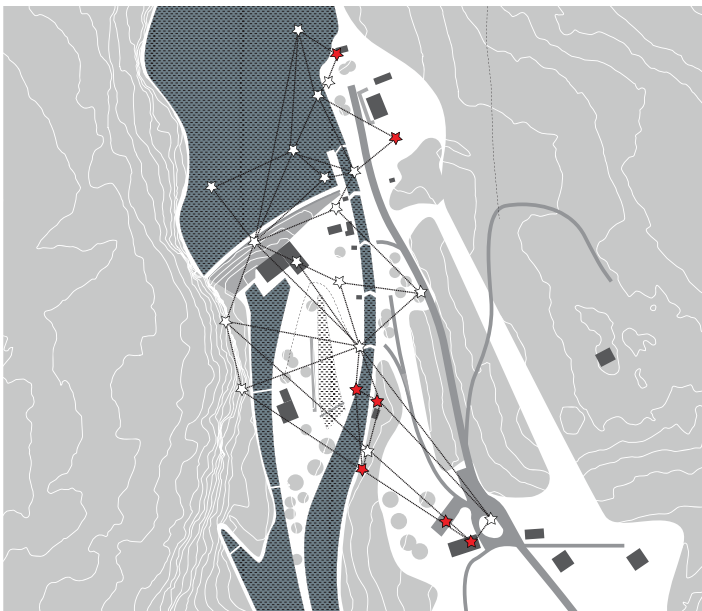

Rekreasjonsmulighetene på Brekke er mange, men de er underkommunisert. Et stort badevann med fiskemuligheter er et flott utgangspunkt for å dyrke nettopp disse kvalitetene. Ved å anlegge en badebrygge synliggjøres stedets bademuligheter, videre vil utlån av fiskestenger, kano, kajakk og

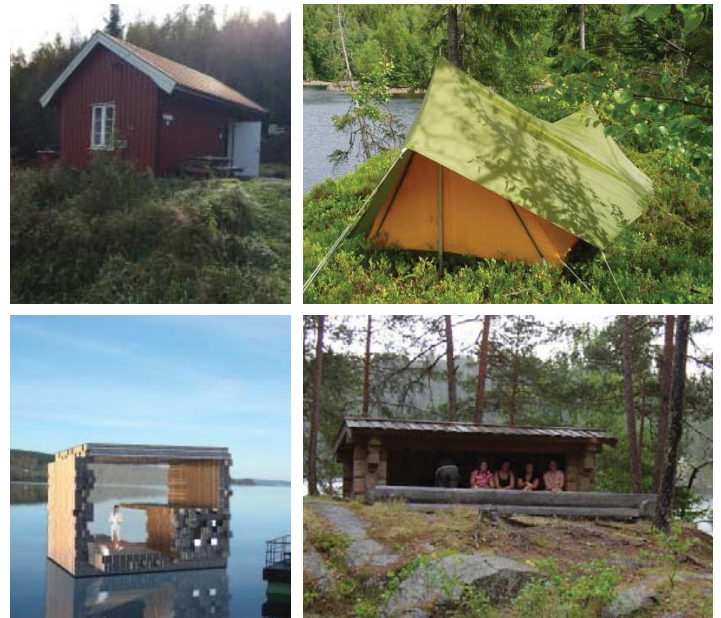

brett for stand up paddeling bidra til at enda flere benytter seg av disse mulighetene. Skilting, informasjon og merking av ulike turstier vil også føre til økt bruk av disse.

Overnatting

I dag finnes det tre overnattingsmuligheter på Brekke: telt, gapahuk og utleie av en liten hytte. Dette er et flott tilbud. Nordmenn elsker å overnatte ute i naturen og en oversikt over teltplasser, gapahuker og bålplasser vil synliggjøre stedets muligheter. I fremtiden kan gapahukene markedsføres tydeligere gjennom en ny og moderne utforming særegent for Haldenkanalen.

I tillegg til disse overnattingsmuligheter foreslår vi et flytende hotell, en Floating Lodge. Denne bør utformes slik at den kan føres opp slusene og legge til ved ulike bukter langs Stenselva. Hotellet vil utgjøre et mer luksuriøst tilbud som komplimenterer det eksisterende tilbudet.

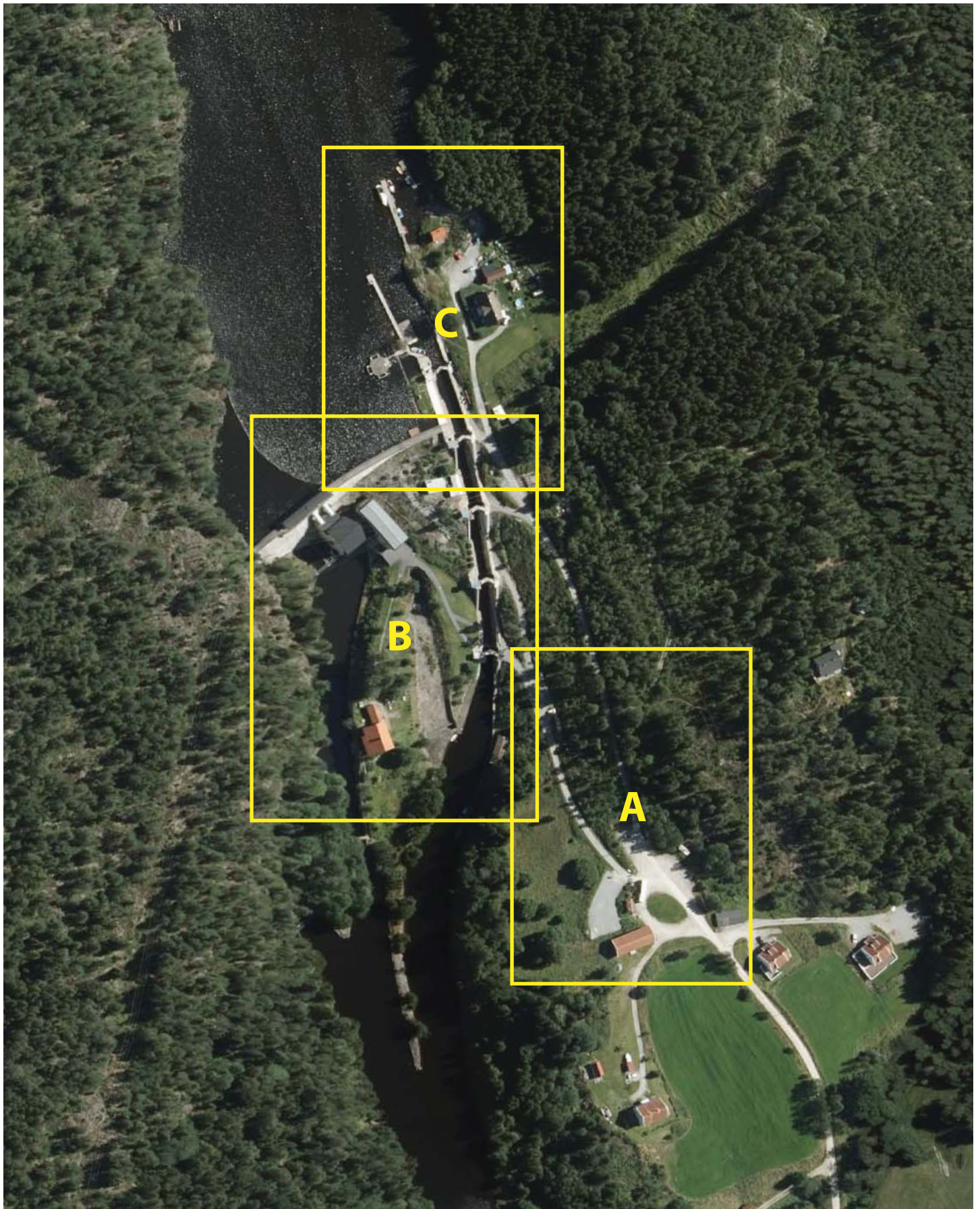
Faseinndelig av ulike tiltak

Kort sikt (1-12mnd)	Mellomlang sikt (1-5år)	Lang sikt (5-10år)
Landskapspleie; felling av vegetasjon som skjermer anlegget fra P-plass, revegetering av "lommer" som gjør P-plassen utflytende.	Vurdere dyrehold for å holde vegetasjon nede. Kanting og opparbeiding av p-plass, definere plassen, unngå utflytende arealer.	
Gå i dialog med el-leverandør for å få lagt strømmen i bakken.	Fjerning av strømstolpe på tunet (P-plassen), planting av tun-tre.	
Sondere med potensielle operatører.	Prosjektere besøks-senter/ cafe i låven.	Transformere låven til besøks-senter/cafe.
Bygge aktivitetstilbud som ikke krever betjening (sette ut fiskestenger, badeplass o.l.)	Bygge aktivitetstilbud som kan fjern-betjenes (f.eks. påmelding av grupper i forkant). Prosjektering og opp-finansiering av langsiktig tilbud (overnatting, o.l.)	Bygge aktivitetstilbud som krever fast betjening (cafe, overnatting o.l.)
Fjerning av skilt, container o.l. Utarbeide skiltprofil og wayfinding-plan for området som helhet.		
Oppretting og skilting av caravan-plass.		Flytting av servicefunksjoner (wc, dusj) inn i låven, fjerne dagens servicehus.

Samlet kart med anbefalinger for Brekke Sluseanlegg

Delområder

Delområde A

Revegetering

Parkering flyttes/minimeres her slik at dette området ikke fremstår som en bakside.

Vegetasjonsrydding

Vegetasjon i dette området holdes nede for å opprettholde utsikt til anlegget

Minisluse

Mulig plassering av minisluse for fomidling av anlegget

Revegetering

Harde flater revegeteres for å stramme opp situasjonen, skape tydeligere inngangssituasjon og unngå parkering i denne sonen.

Caravan-parkering

Oppstillingsplass for caravan, bør være i vater og ha tilgang på elektrisitet og vann i låven.

Markering av parkering

Parkeringsplassene bør samles og oppmerkes for å gi et ryddigere uttrykk

Zipline

Zipline kommer inn her

Informasjon og skilt

Alt av skilting og infomateriale bør samles her, være godt synlig, og følge samme designmanual.

INFO

Låven

Låven bør transformeres og innredes med informasjon, dusj, toaletter og utleie av kano etc.

Kanting

Forplassen bør tydeligere defineres og avgrenses med kanter og vegetasjon

Tuntre

Et tuntre plantes som midpunkt på plassen.

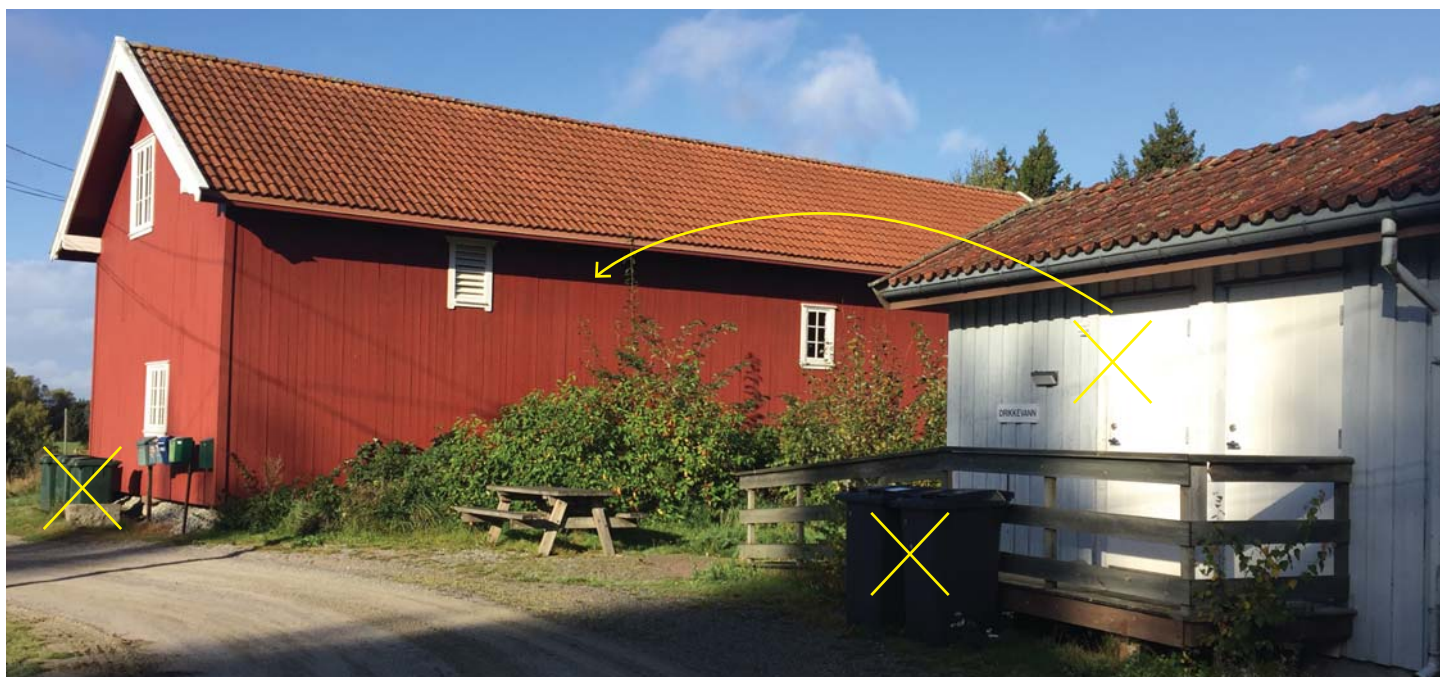

Fjern parkering på oversiden av gangstien ned til slusene. Da ledes folk naturlig ned til anlegget i stedet for å ta den andre veien

Oppmerking og kanting av parkering vil gi en mer ryddig adkomstsituasjon.

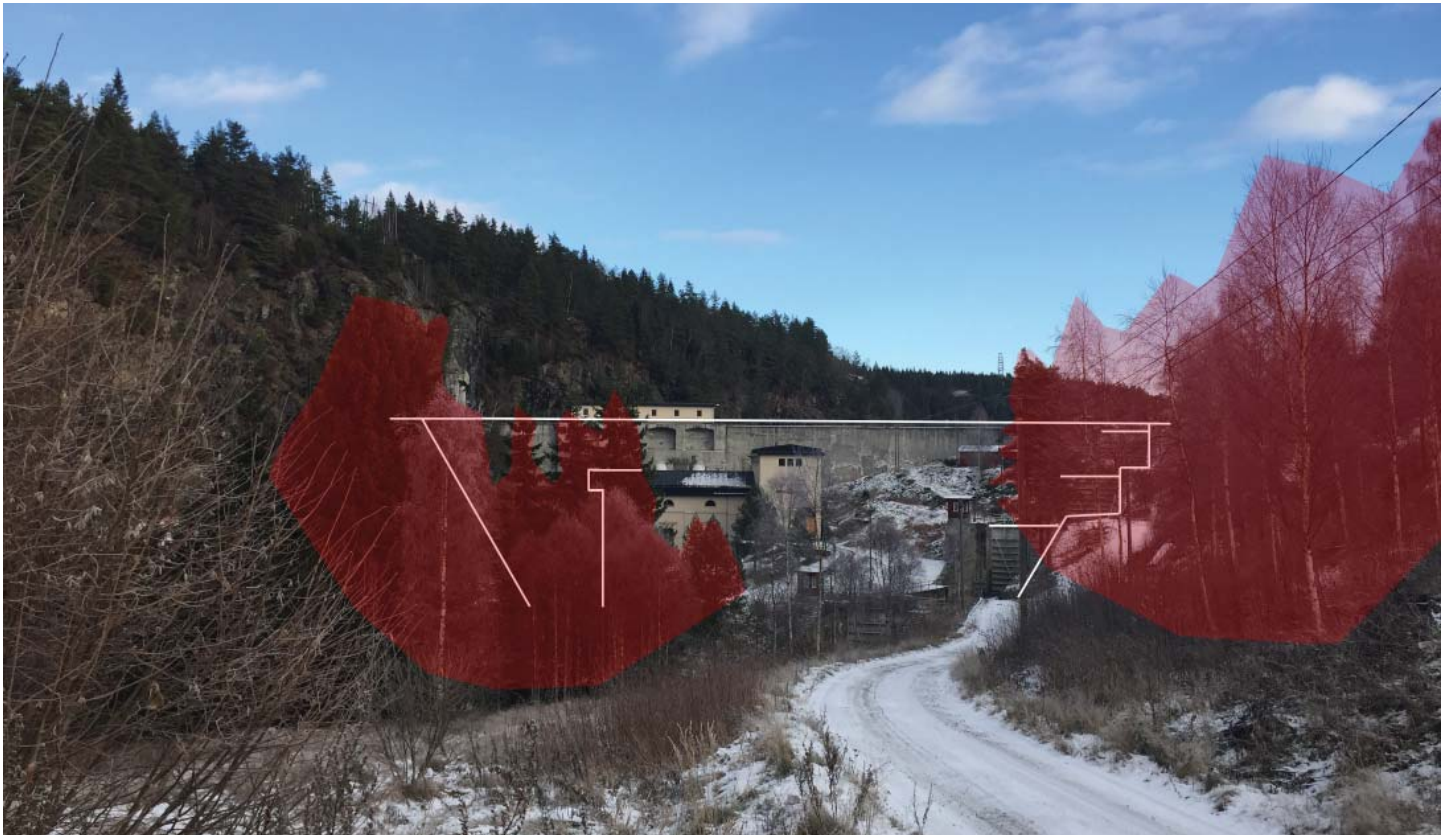
Unngå at søppelkasser og annet rot som første møte med anlegget. Flytt toalettfunksjoner inn i låven.

Rydd opp i kanter for å skape en bedre velkomstsituasjon. Betonggriser er ikke en akseptabel velkomst.

Rydd vegetasjon så anlegget blir mer synlig. La skiltene fokusere på hva som er lov, fremfor hva som er forbudt. Evt sett opp en bom for biler.

Vegetasjon bør fjernes slik at konturene av anlegget som helhet blir synlig allerede fra parkeringsplassen.

Delområde B

Gjenbruk

Bygget transformeres til restaurant og zippline/ rappeleringskspedisjon

Evt. ny funksjon

Dersom gjenbruk av bygninger ikke er mulig foreslås en ny restaurant her

Delvis åpent verksted

Verkstedet bør åpnes for besøkende.

Benk

Kultivering av vegetasjon

Området ryddes for vegetasjon og holdes som en kultivert grasbakke slik at anlegget blir synlig og fremstår inviterende

Amfi formidling

Det bør etableres en plass for formidling av anlegget.

Benk

Benk

Formidling

Det bør åpnes opp for guidede turer inne i kraftverket

Benk

Utsiktspunkt

Det etableres et utsiktspunkt for panoramaopplevelse av sluseanlegget

Klatring, vegetasjonsrydding

Området ryddes for trær og platået utvikles som utgangspunkt for klatring i fjell og rappelering på demning

Informasjon og skilt

Skilting og infomateriale bør gjentas her, være godt synlig, og følge samme designmanual.

INFO

Benk

Teltplass

Området kan fint utvikles til teltplass

Zipline

Ziplinen foreslås fra demningen og på tvers av hele anlegget.

Ny bruk

Framover bør det vurderes om huset skal brukes til overnatting/hotel.

Hekk

Hekken fjernes for å markere at dette er et offentlig område

Kano, kajakk, floating lodge

Kanoopplag, start sluser og mulig plassering av floating lodge

Gapahuk

Enkel gapahuk for overnatting. I framtiden kan disse få en særegen design.

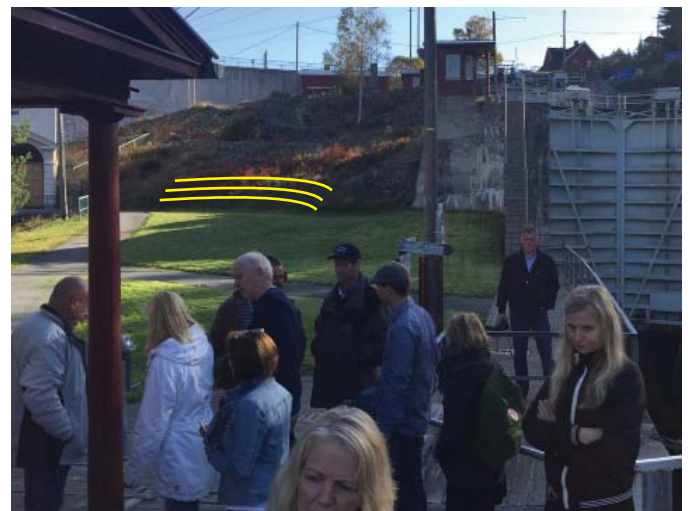
Flytt container. Skap en inviterende velkomst.

Led folk gjennom anlegget ved hjelp av nye skilt i henhold til fremtidig designmanual.

Flytt parkering bort fra adkomssonen slik at dette ikke fremstår som en bakside. Minimer grusede flater på sørsiden av anlegget. Benker bør inn på alle platåer.

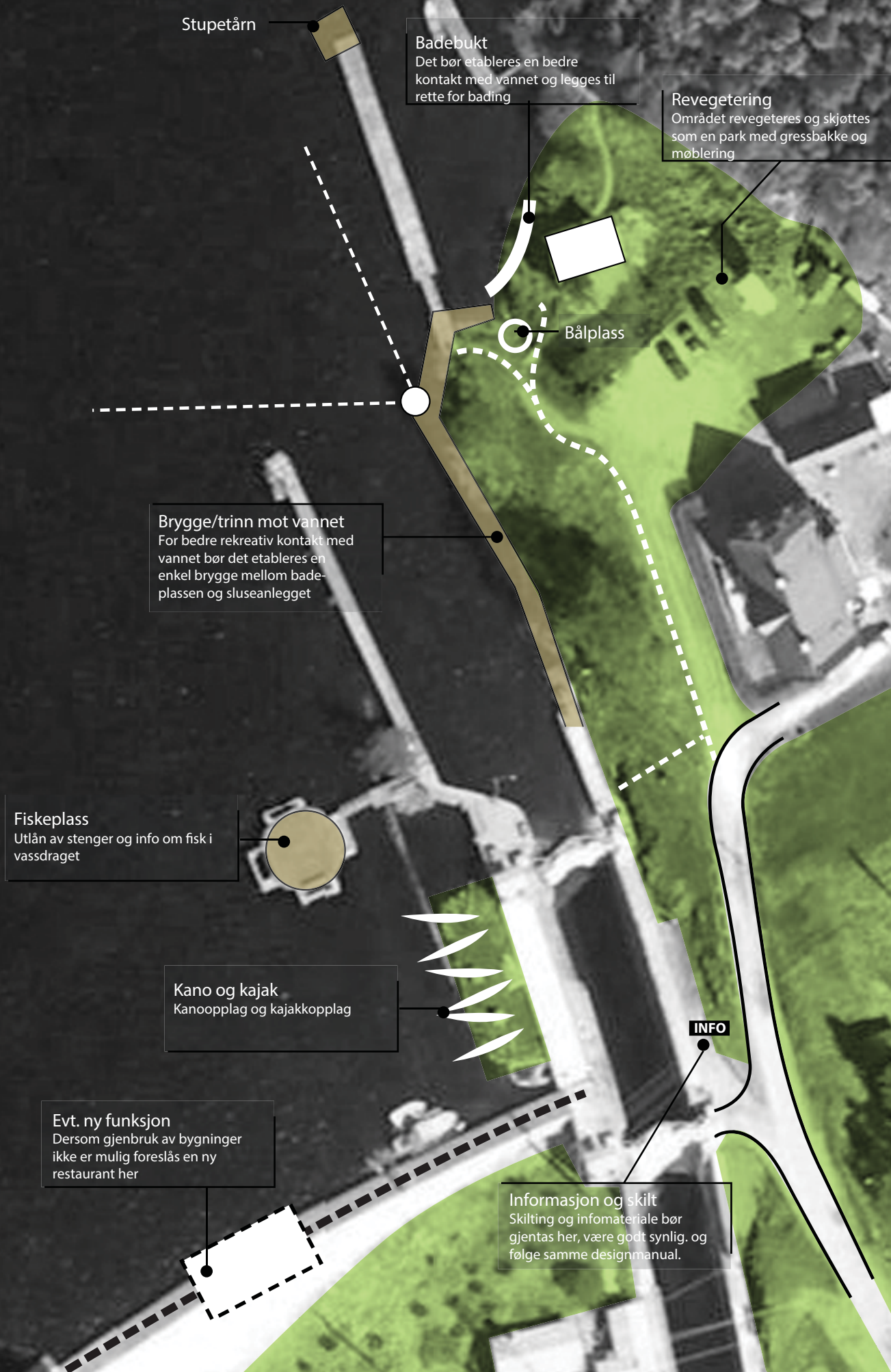

Et amfi i skråningen vil gi muligheter for formidling til større grupper og også gi rom for andre arrangementer.

Fjern vegetasjon i skråningen i sør og etabler et utsiktspunkt for panoramautsyn mot slusene.

Delområde C

Gressletta rundt kanonen er vakker. En større slette vil forsterke parkopplevelsen og legge til rette for opphold.

Ved å legge til rette for kanooplag på nordsiden av slusene knyttes aktiviteten direkte til anlegget.

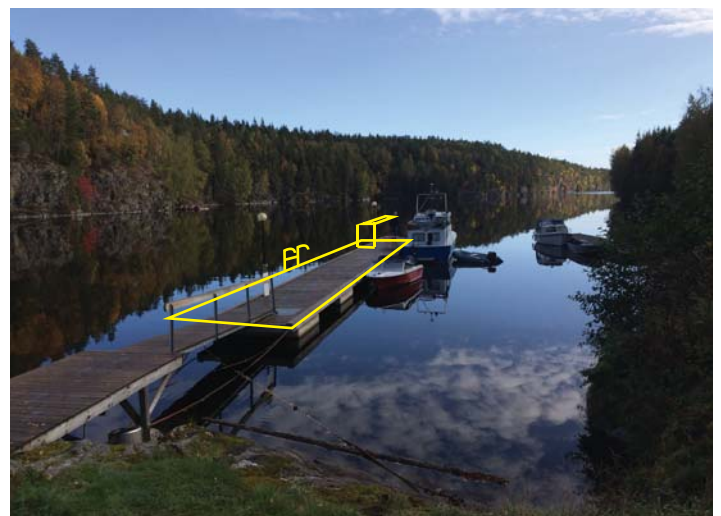
Ved å forlenge brygga rundt kollen, og lage trinn ned mot vannet forsterkes rekreasjonsmulighetene på stedet.

Plattformen kan tilrettelegges for fiske. Enkle stenger bør være tilgjengelig for utlån. Blåfargen på rekkverk og tekniske installasjoner er karakteristisk og bør være med videre i en evt. designmanual.

Vegetasjon bør ryddes rundt gjesthuset slik at det fremstår som en del av parkanlegget.

Det bør tilrettelegges for bading på brygga.

Oppgraderingen og utviklingen av Brekke bør foregå som en kombinasjon av strakstiltak og langsiktige tiltak. På lengre sikt bør låven ved parkeringsplassen bli betjent og få et ekstrovert preg, og bli det første man møter ved ankomst. Dette vil bidra til at publikum får et naturlig sted å henvende seg umiddelbart ved adkomst. På den måten kan besøket regisseres for best mulig opplevelse.